

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
1146 Budapest, Hungária krt. 179-187. (M3 Irodaház)
1590 Budapest, Pf. 225/2

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 101374-0/2019	
Kézett: 2019 FEBR 27.	
Példány: 2	Kézelőiroda:
Melléklet: 1# db	<i>ju</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

[redacted]
[redacted]
[redacted] ellen jogviszony megszüntetés jogellenessége miatt indított perben a **Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13.** számú, 1. számú mellékletként csatolt ítéletével szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13.** számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelem az ítélet végrehajtásának felfüggesztése iránt

Kérem az első fokon eljáró bíróságot, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítéletének végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig az Abtv. 53. § (4) bekezdése, illetve a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 359/C. § (1) bekezdése alapján függeszse fel. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel az első fokon eljáró bíróságot az ítélet felfüggesztésére a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján.

Alkotmányjogi panasz indítványom indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás ismertetése

A tényállás

2001. augusztus 1-jétől álltam közszolgálati jogviszonyban az I. rendű alperessel vagyonkezelő munkakörben, 2008-tól jogi munkatárs, jogtanácsos munkakört láttam el. 2011. december 22-én Pest Megye Önkormányzatának főjegyzője – a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a fővárosi önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvényre (a továbbiakban: MÖK tv.) figyelemmel – 88 köztisztviselő átvételét ajánlotta fel a kormány megbízottnak, köztük engem is, ekkor fizetés nélküli szabadságon voltam gyermekem gondozása céljából. A kormány megbízott 2011. december 30-án írásban tájékoztatta Pest Megye Közgyűlésének

elnökét, hogy mely alkalmazottak foglalkoztatásához és átvételéhez járul hozzá, akik között nem szerepeltem. Pest Megye Önkormányzatának főjegyzője 2011. december 30-án írásban tájékoztattott, hogy a kormány megbízott foglalkoztatásomhoz nem járult hozzá, ezért közszolgálati jogviszonyom 2011. december 31-én a törvény erejénél fogva megszűnik és ugyanezen a napon okiratot állított ki a közszolgálati jogviszony megszűnéséről. Az I. rendű alperes a jogviszonyom megszűnését megelőzően és azt követően is foglalkoztatott alkalmazottakat jogtanácsosként.

Az ügyben első és másodfokon eljáró bíróságok, bírósági döntések

A munkáltatói intézkedés ellen bírósághoz fordultam, keresetemben annak megállapítását kértem, hogy közszolgálati jogviszonyomat jogellenesen szüntették meg. Előadtam, hogy korábban vagyongekezelő munkakörben foglalkoztattak, 2008-tól azonban jogtanácsosi tevékenységet is végeztem, amelynek keretében nemcsak az átadott feladatok körében végeztem munkát, hanem szakmai és funkcionális feladatokat is elláttam, amelyek a MÖK tv. hatálya lépését követően is az I. rendű alperesnél maradtak, így tovább tudtak volna foglalkoztatni. A II. rendű alperes vonatkozásában előadtam, hogy vele szemben azért kérek marasztalást, mert nem járult hozzá a továbbfoglalkoztatáshoz, így annak döntése alapján került sor a sérelmes jogintézkedésre. Keresetemben kifejtettem azon álláspontomat is, hogy a MÖK tv. érintett rendelkezései Alaptörvénybe ütköznek, mivel jogi korlátok nélkül adnak lehetőséget a közszolgálati jogviszony megszüntetésére. (Az Alkotmánybíróság előtti, III/03255/2012. ügyszámú, a MÖK tv. 13. § (2) és (3), valamint a (6) bekezdésével összefüggő bírói kezdeményezésre, egyedi normakontrollra tekintettel az első fokú eljárás szünetelt.)

A **Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.1183/2014/21. számú, 2. számú mellékletként csatolt ítéletével** megállapította, hogy az I. rendű alperes a 2011. december 30-án kelt intézkedésével jogellenesen szüntette meg a jogviszonyomat. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy nemcsak olyan feladatokat láttam el az I. rendű alperesnél, amelyeket a MÖK tv. érintett, hanem olyan jogtanácsosi feladatköröm is volt, melyek az I. rendű alperesnél maradtak. Az intézmények állami tulajdonba kerülése önmagában nem adott alapot arra, hogy az I. rendű alperes a MÖK tv. 13. § (1)-(3) bekezdés hatálya alá tartozónak tekintsen, ezért a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes megalapozatlanul ajánlott fel átvételre és a kormány megbízott nyilatkozata alapján jogellenesen szüntette meg a jogviszonyomat. Erre figyelemmel a Kttv. 193. §-a alapján rendelkezett a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeiről az I. rendű alperes vonatkozásában (átalány-kártérítés megfizetésére kötelezte), míg a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította (és perköltség megfizetésre kötelezett) arra hivatkozva, hogy az nem volt a munkáltatóm függetlenül attól, hogy a kormány megbízott nem járult hozzá az átvételhez.

A felperesi és az I. rendű alperesi fellebbezés folytán eljáró **Budapest Környéki Törvényszék, 8.Mf.20.513/2017/7. számú, 3. számú mellékletként csatolt ítéletében** az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, az I. rendű alperest terhelő átalány-kártérítés utáni kamatfizetési kötelezést mellőzte, a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség utáni áfa fizetési kötelezést mellőzte. A másodfokú bíróság az alábbiakat állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást helyesen állapította meg és az arra alapozott érdemi döntése helytálló, I. rendű alperes jogalap körében felhozott érveivel a bíróság nem értett egyet.

A MÖK tv. 1. § (2) pontjában foglalt értelmező rendelkezés szerint az általam ellátott jogi tevékenység funkcionális feladatnak minősült, ez azonban önmagában még nem adott alapot az átvételre történő felajánlásomra. Az Alkotmánybíróság – az üggyhez kapcsolódó – bírói kezdeményezések elutasításáról szóló 3074/2013. (III. 14.) AB határozata rögzítette, hogy a

MÖK tv. támadott 13. § (2)-(3) bekezdése a megyei önkormányzat hivatalában az intézmények irányításával, fenntartásával összefüggő szakmai és funkcionális feladatokat ellátó köztisztviselőkre és munkavállalókra vonatkozott. Olyan foglalkoztatottakat érintett, akiknek munkaköre – az intézmények átadásával – a megyei önkormányzat hivatalában megszűnt. A 2008. november 3. napján kiadott munkaköri leírás szerint jogi munkatárs, jogtanácsos munkakörben az önkormányzat vagyonával kapcsolatos vagyongazdálkodási, vagyongazdálkodással kapcsolatos döntés előkészítői feladatokat végeztem, illetve az önkormányzat vagyonát érintő ügyekben, peres vagy peren kívüli eljárásokban Pest Megye Önkormányzatának jogi képviselőjét láttam el. A MÖK tv. 2. §-a alapján az önkormányzat vagyona – a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve – az állam tulajdonába került, ami azt jelentette, hogy az I. rendű alperes vagyona az állami tulajdonba kerüléssel csökkent ugyan és az azzal kapcsolatos feladat is kevesebb lett, azonban teljes mértékben nem szűnt meg. I. rendű alperes által sem vitatottan nem csupán az átvett intézményekhez kapcsolódó feladatokat láttam el, azt pedig, hogy a megmaradó önkormányzati vagyonnal kapcsolatos vagyongazdálkodási, illetőleg a jogtanácsosi feladatok az I. rendű alperesnél megmaradtak a 18/2012. (04. 27.) számú Közgyűlési határozattal kiadott Szervezeti és Működési Szabályzat 22. § d) 3., valamint 24. § a) 4., 9. és b) 3. pontjai igazolták. Mindebből következően a másodfokon eljáró bíróság megállapította, hogy az intézmények átadásával a munkaköröm nem szűnt meg az I. rendű alperesnél, az, hogy a feladatok mértéke csökkent, nem adott alapot az átvételre való felajánlására, így az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperes eljárása nem volt jogszerű. A másodfokú bíróság indítványozta a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel összefüggő átmeneti, módosuló és hatályát veszítő szabályokról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi V. törvény 3. § (5) bekezdése alkalmazásának jelen perben történő kizárását. Az Alkotmánybíróság az indítványnak helyt adott és III/259-3/2017. számú határozatában rendelkezett arról, hogy az alaptörvény-ellenesnek minősített törvényi rendelkezés a perben nem alkalmazható. Erre tekintettel az átalány-kártérítés iránti igényemet a Ktv. 60. § (4) bekezdése alapján kellett megítélni. A másodfokú bíróság erre tekintettel is egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, az átalány-kártérítés mértékének megváltoztatására vonatkozó fellebbezési kérelmeket nem találta alaposnak; döntött a perköltség viseléséről.

A felülvizsgálati kérelmek, felülvizsgálati ellenkérelem

A jogerős ítélet ellen felperesi, illetve I. rendű alperesi felülvizsgálati kérelem került előterjesztésre.

A felülvizsgálati kérelmemben kértem, hogy a Kúria a jogerős ítéletet részben helyezze hatályon kívül, hozzon új határozatot és az I. rendű alperest – a megítélt 20 havi illetményem helyett – 30 havi illetményemnek megfelelő összeg és késedelmi kamata megfizetésére kötelezze perköltség viselése mellett, illetve amennyiben ennek nem adna helyt, a II. rendű alperest marasztalja ezen összeg megfizetésében. Álláspontom szerint az átalány-kártérítés mértéke megállapításánál az eljáró bíróságok nem voltak figyelemmel az eset összes körülményére, nem értékelték azt, hogy több mint tíz éve dolgoztam az I. rendű alperesnél, kiemelt személyi illetményem volt, teljesítményértékelésem mindvégig rendkívül jó volt. A közszolgálati jogviszonyom megszüntetésére akkor került sor, amikor kisgyermekem otthoni nevelése céljából engedélyezett fizetés nélküli szabadságon voltam, amely lelkiileg nagyon megviselt, családjunkat bizonytalan anyagi helyzetbe hozta.

Érvelésem szerint a bíróságoknak vizsgálniuk kellett a közszolgálati jogviszonyom megszűnésének körülményeit. E körben hivatkoztam az Alkotmánybíróság 3074/2013. (III.14.) AB határozatában kifejtettekre is.

Munkaköri leírásom szerint jogász, jogtanácsos munkakörben alkalmaztak, az ügyek fele kapcsolódott csupán közvetlenül az átadott intézményekhez, és a jogtanácsosi munkaköri

feladataimnak is több mint fele az I. rendű alperesnél maradt. Ez illetményemben is megmutatkozott, jelentősen emelkedett, miután a jogtanácsosi munkával is megbíztak. A vagyonkezelő és műszaki csoportból egy fő referens jogviszonya továbbra is fennmaradt az I. rendű alperesnél, és egy fő jogtanácsost is továbbfoglalkoztat.

A benyújtott felülvizsgálati kérelmemben és ellenkérelemben a megsértett jogszabályhelyeket megjelöltem és előadtam, hogy a jogviszony megszűnése vagy folytatása végső soron egy személyi döntésen, a kormány megbízott hozzájárulásán múlt, hiszen a felperesi jogviszony nem szűnt volna meg a törvény erejénél fogva, ha a további foglalkoztatáshoz a kormány megbízott hozzájárul, a II. rendű alperes az átvétel tárgyában a döntést a személyi anyagokat áttekintve, valamint az érintettek személyes meghallgatására figyelemmel hozta meg. Személyi anyagaim nem adtak indokot a jogviszony megszüntetésére, illetve velem szemben a döntésre személyes meghallgatásom nélkül került sor, így nem volt lehetőségem sem álláspontom kifejtésére, sem jogorvoslati eszköz igénybevételére, tehát jogviszonyom megszüntetése jogellenesen történt, II. rendű alperes a jogviszonyom megszűnését eredményező jognyilatkozatot tett, munkáltatói jogkört gyakorolt, a jogellenes jognyilatkozatáért helyt kell állnia. Az eljáró bíróságok ezt az érvelést a II. rendű alperessel szemben figyelmen kívül hagyták, az ezzel kapcsolatban előadott tényeket, bizonyítékokat nem értékelték és megalapozatlan, jogsértő következtetést vontak le.

Az alperesek nem állították és nem is bizonyították, hogy a munkaköröm az első rendű alperesnél megszűnt volna, és azt sem, hogy jogász, vagyonkezelő, illetve jogtanácsos munkakörömről, munkámra az új fenntartó szervezetében nem volt szükség.

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság ítélete

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítéletével a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.513/2017/7. számú ítéletének azon rendelkezését, mellyel a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.1183/2014/21. számú ítéletének az átalány-kártérítés utáni kamatfizetési kötelezést mellőzte és ezt meghaladóan az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú ítéletet helybenhagyta hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és keresetemet az I. rendű alperes tekintetében is elutasította, egyebekben a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta, I. rendű és II. rendű alperesek felé perköltség fizetésére kötelezett.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítéletével szemben további jogorvoslati lehetőség nincs számomra biztosítva. Nyilatkozom továbbá, hogy a felülvizsgálati eljárás lezárult, perújítás kezdeményezésre nem került sor.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítélete 2018. december 10. napján elektronikus úton került kézbesítésre a perben eljáró jogi képviselőm részére. Nyilatkozom, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Mint indítványozó személyesen érintett vagyok, a peres eljárásban félként szerepeltem, a döntés jogaimat és érdekeimet érinti, a jelen alkotmányjogi panaszban támadott ítélet elmarasztalt.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Alkotmánybíróság két határozatában is állást foglalt azoknak a törvényi rendelkezéseknek az alkotmányosságáról, amelyek arra adtak lehetőséget, hogy a munkáltató a közszolgálati jogviszonyt indokolás nélkül egyoldalúan megszüntesse. A **8/2011. (II. 18.) AB határozatban** a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvénynek a kormánytisztviselők indokolás nélküli felmentésére módot adó 8. § (1) bekezdésébe foglalt szabály alkotmányosságát vizsgálta, a **29/2011. (IV. 7.) AB határozatában** a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 17. § (1) bekezdésének, a köztisztviselők indokolás nélküli felmentésének alkotmányosságáról döntött. Az Alkotmánybíróság e határozataiban alkotmányellenesnek ítélte és megsemmisítette azokat a törvényi rendelkezéseket, amelyek a közszolgálatban álló tisztviselők törvényi feltételek és indokolás nélküli felmentésére adtak lehetőséget. Az Alkotmánybíróság jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezések alapján **3074/2013. (III. 14.) AB határozatával** a MÖK tv. 13. § (2)–(3) bekezdésébe foglalt – “kivéve, ha a kijelölt szerv vezetője vagy a kormány megbízott az érintett személy foglalkoztatásához nem járul hozzá” – szövegrész és a (6) bekezdés alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést elutasította, ugyanakkor meghatározta azokat a kereteket, amelyek érvényesülése esetén az Alaptörvénynek megfelelőség biztosított.

Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek, illetőleg a bírói döntést érdemben befolyásoló jellegűnek tekinthető a jelen alkotmányjogi panaszban felvetett kérdés. Felmerül a jogállamiság és jogbiztonság, az állam alapvető jogok védelmével kapcsolatosan fennálló intézményvédelmi kötelezettsége, a szükségességi és arányossági teszt, az emberi méltósághoz való, a munkához, a közhivatal viseléséhez, a bírósághoz fordulás, a tisztességes bírósági eljáráshoz, a jogorvoslathoz való jog érvényesülésének a MÖK tv. vitatott rendelkezéseinek összefüggésében történő értelmezése. Annak vizsgálata szükséges, hogy a bírói jogalkalmazás során sor került-e a fenti jogok alaptörvény-ellenes korlátozására és a jogszabály céljával és rendeltetésével, valamint az Alaptörvénnyel ellentétes ítélet született. A felsorolt alapjogok sérelme a bírói döntést érdemben befolyásolta, így a munkáltató indokolatlan és megalapozatlan, önkényes döntésének érvényt szerzett, azt jogszerűnek ítélte.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes volt a tekintetben, hogy a közszolgálati jogviszonyok zárt rendszerében a felmentési okok és ebből következően a felmentés indokolási kötelezettségének törvényi szabályozását olyan garanciális kérdésnek tekintette, amely alkotmányos jelentőséggel bír, amelynek szabályozása a munkához való joggal összefüggésben az állam intézményvédelmi kötelezettsége körébe tartozik, Alkotmánybíróság gyakorlatában alkotmányos jelentőséget tulajdonított a köztisztviselők fokozott felmentési védelmének.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései a következők:

Alaptörvény B. cikk

"(1) Magyarország független, demokratikus jogállam."

Alaptörvény I. cikk

"(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

Alaptörvény II. cikk

"Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg."

Alaptörvény XII. cikk

"(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson."

Alaptörvény XXIII. cikk

"(8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be."

Alaptörvény XXVIII. cikk

"(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

"(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti."

Alaptörvény 28. cikk

"A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Álláspontom szerint, az Alkotmánybíróság a **3074/2013. (III. 14.) AB határozatával** a MÖK tv. vitatott rendelkezéseit azért nem minősítette alaptörvény-ellenesnek, mert az azok alapján tett intézkedéssel szemben bírói jogvédelemnek helye van, „vizsgálható, hogy olyan köztisztviselők közszolgálati jogviszonya szűnt-e meg a vitatott szabályok alapján, akik a megyei önkormányzat hivatalában az átadott intézmények fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttak el, az átadó és az átvevő közigazgatási szervek személyi döntéseik során betartották-e az irányadó jogszabályi előírásokat.” Tehát a bíróságnak vizsgálnia kell a közszolgálati jogviszony megszűnésének körülményeit. Az Alkotmánybíróság maga is meghatározta azokat a kereteket, amelyek között a MÖK tv. vitatott rendelkezései a jogszabály céljával és rendeltetésével, valamint az Alaptörvénnyel összhangban értelmezhetők, érvényesíthetők.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítélete az I. rendű alperesi felülvizsgálati kérelemnek – meglátásom szerint helytelenül – helyt adott és

felülvizsgálati kérelmét alaposnak találta, az eljáró bíróságok helyes és Alaptörvénnyel konform ítéleteit hatályon kívül helyezte, illetve megváltoztatta. A Kúria elfogadta az I. rendű alperes érvelését, és a döntés indokolása szerint „a MÖK tv. 13. § (1)-(3) bekezdése nem szólt a foglalkoztatottak munkaköréről, ők nem munkakörük szerint kerültek át az intézményfenntartó központokhoz, hanem az ellátott feladataik alapján. A jogszabály arról sem rendelkezett, hogy milyen arányban kellett ezen feladatokat végezni az adott munkakörön belül. Ennek megfelelően, amennyiben az érintett foglalkoztatott ellátott a MÖK tv. 13. § (1)-(3) bekezdése szerinti feladatot – függetlenül attól, hogy ezeket a munkaköri feladatait milyen arányában végezte – úgy az intézményfenntartó központ állományába került át, kivéve, ha ehhez a kijelölt szerv vezetője vagy a kormány megbízott nem járult hozzá.” A Kúria álláspontja szerint „A MÖK tv. 13. §-a nem rendelkezett arról, hogy a megyei önkormányzatoknál megmaradó feladatok határozzák meg azt, hogy az érintett köztisztviselő átkerülhet-e az intézményfenntartó központok foglalkoztatási állományába vagy sem. Ennek megfelelően az I. rendű alperesnek nem volt olyan mérlegelési kötelezettsége, hogy maradtak-e olyan feladatai, amelyet a felperes képzettsége alapján elláthatott volna, illetve amelyek korábban részét képezték munkaköri feladatainak vagy sem. A törvény rendelkezése szerint a feladatok személyhez és nem munkakörhöz kötöttek voltak, ennek megfelelően egyéb munkaköri feladatok ellátása esetén is felajánlható volt e személyeknek a feladatokkal együtt történő átadása.” A Kúria a felülvizsgálati érvelésében végül tévesen arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes intézkedése nem volt jogellenes és jogszerűen jelölt meg azon személyek között, akik az általuk ellátott feladat alapján átkerülnek az intézményfenntartó központ állományába. Álláspontja szerint szükségtelenül vizsgálták az eljáró bíróságok azt, hogy láttam-e el az átvett intézményekhez kapcsolódó vagyongazdálkodási, jogtanácsosi feladatokon túl olyan tevékenységet, amelyet az átadást követően is az I. rendű alperesnél maradtak, s lehetősége lett volna-e az I. rendű alperesnek továbbfoglalkoztatnia. A Kúria érvelése szerint perdöntő jelentősége az adott ügyben annak volt, hogy az I. rendű alperes jogszerűen jelölhetett ki az általam korábban ellátott feladatok alapján azon személyek között, akik az intézményfenntartó központhoz kerülnek át, az ehhez szükséges hozzájárulást pedig a kormány megbízott a jogszabály által biztosított mérlegelési jogköre alapján jogszerűen tagadhatta meg, így mindezek következtében a közszolgálati jogviszonyom a törvény erejénél fogva szűnt meg.

A II. rendű alperes vonatkozásában a Kúria – megítélésem szerint helytelenül – megállapította, hogy indokolatlanul állítottam a felülvizsgálati kérelmemben azt, hogy jogsértően járt el a II. rendű alperes, amikor foglalkoztatásomhoz nem járult hozzá. A Kúria kifejtett indokai szerint az ehhez szükséges hozzájárulást a kormány megbízott a jogszabály által biztosított mérlegelési jogköre alapján jogszerűen tagadhatta meg. Ugyanakkor a Kúria a II. rendű alperessel szemben előterjesztett felperesi kifogásomat érdemben nem vizsgálta arra hivatkozással, hogy a II. rendű alperes jogsértése vonatkozásában megsértett jogszabályhelyet nem jelöltem meg, és a II. rendű alperes vonatkozásában a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességével kapcsolatos álláspontomat az alábbiakban fejtem ki részletesen:

A jogszabály (MÖK tv.) a céljával és rendeltetésével, illetőleg az Alaptörvénnyel ellentétesen került alkalmazásra, törvényes indok nélkül, önkényesen került megszüntetésre a jogviszonyom, hiszen a munkaköröm és a feladataim az intézmények átadásával nem szűntek meg és az sem nyert bizonyítást a peres eljárás során, hogy munkámra az új fenntartó szervezetében nincs szükség.

Az Alkotmánybíróság 3074/2013 (III. 14.) határozatában kifejtette, hogy a MÖK tv. 13. § (2)–(3) bekezdése a megyei önkormányzat hivatalában az intézmények irányításával,

fenntartásával összefüggő szakmai és funkcionális feladatokat ellátó köztisztviselőkre és munkavállalókra vonatkozott, olyan foglalkoztatottakat érintett, akiknek munkaköre – az intézmények átadásával – a megyei önkormányzat hivatalában, illetőleg gazdasági ellátó szervezetében megszűnt. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az intézményfenntartói hatáskörök ilyen mértékű átrendezése során nem tekinthető a közhivatal viseléshez való jog alaptörvény-ellenes korlátozásának az, ha a törvényhozó úgy rendelkezik, hogy megszűnik a közszolgálati jogviszonya annak a köztisztviselőnek, akinek a munkaköre az intézmény átadásával megszűnt és munkájára az új fenntartó szervezetében nincs szükség. Az Alkotmánybíróság álláspontja alapján a MÖK tv. érintett rendelkezései alapján tett munkáltatói intézkedéssel szemben bírói jogvédelemnek van helye, „vizsgálható, hogy olyan köztisztviselők közszolgálati jogviszonya szűnt-e meg a vitatott szabályok alapján, akik a megyei önkormányzat hivatalában az átadott intézmények fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttak el, az átadó és az átvevő közigazgatási szervek személyi döntéseik során betartották-e az irányadó jogszabályi előírásokat”.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a bíróságnak a közszolgálati jogviszonyom megszűnésének körülményeit vizsgálnia kellett. Sem a munkaköröm, sem a feladataim megszűnése, sem egyéb körülmények nem adtak alapot a felajánlásomra, alperesnél fennálló közszolgálati jogviszonyom, több mint 10 évet tett ki, több területen is tapasztalatot szereztem, munkám elismeréseként kiemelt személyi illetményem volt, teljesítményértékelésem évről évre kiváló volt. Munkaköri leírásom és a ténylegesen betöltött munkakör alapján nem csupán az átadott intézményrendszer körében az átadott intézmények fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttam el. I. r. alperes által sem vitatottan az átadott intézményekhez nem kapcsolódó vagyongazdálkodási és jogtanácsosi feladatokat is végeztem, mely feladatok az I. rendű alperesnél fennmaradtak. A jogtanácsosi feladatok, illetve teljes körűen a vagyongazdálkodással összefüggő feladatok sem szűntek meg a fenntartott intézmények, illetve az önkormányzati vagyon átadásával, azok az I. rendű alperesnél és az átvevő intézménynél is fennmaradtak. (Az I. rendű alperes 2017. szeptember 27. napján kelt nyilatkozata alapján az intézményekhez nem kapcsolódó, általam jogtanácsosi munkakörben ellátott ügyek száma az ügyek 50%-át tette ki, összességében pedig a jogtanácsosi munkakörhöz kapcsolódóan végzett feladatok aránya 65% volt. Az illetményemben is megmutatkozott, hogy a jogtanácsosi feladataimért magasabb illetményben részesültem, 53,7 %-os illetményemelését jelentett.) A MÖK tv. 2. §-a alapján az önkormányzat vagyona – a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve – az állam tulajdonába került, ami azt jelentette, hogy az I. rendű alperes vagyona az állami tulajdonba kerüléssel csökkent ugyan és az azzal kapcsolatos feladat is kevesebb lett, azonban teljes mértékben nem szűnt meg. I. rendű alperes által sem vitatottan nem csupán az átvett intézményekhez kapcsolódó feladatokat láttam el, azt pedig, hogy a megmaradó önkormányzati vagyonnal kapcsolatos vagyongazdálkodási, illetőleg a jogtanácsosi feladatok az I. rendű alperesnél megmaradtak a 18/2012. (04. 27.) számú Közgyűlési határozattal kiadott Szervezeti és Működési Szabályzat 22. § d) 3., valamint 24. § a) 4., 9. és b) 3. pontjai igazolták. A másodfokon eljáró bíróság mindebből következően – helyesen – megállapította, hogy az intézmények átadásával munkaköröm nem szűnt meg az I. rendű alperesnél, az, hogy a feladatok mértéke csökkent, nem adott alapot az átvételre való felajánlására, így az I. rendű alperes eljárása – amellyel a jövőbeni munkáltatónak átvételre felajánlott – nem volt jogszerű. Az I. rendű alperes az átszervezést követően is alkalmazott jogtanácsost és egy személyt, aki korábban vagyongazdálkodási referens munkakört töltött be, továbbra is alkalmazásban áll. II. rendű alperes sem bizonyította, hogy jogász, vagyongazdálkodási, illetve jogtanácsosi munkakörre, munkámra az új fenntartó szervezetében nem volt szükség. A II. rendű alperes által csatolt 78/2011. (XII. 30.) KIM utasítás függelékének 4. és 5. pontja szerint a képzettségemet és gyakorlatomat igénylő feladatok és ahhoz kapcsolódó munkakörök fennmaradtak a Pest Megyei Intézményfenntartó Központnál is. Végső soron a jövőbeni munkáltató, a kormány megbízott döntött arról, hogy az intézményfenntartói feladatok ellátása, a feladatellátás folyamatossága

és hatékonysága kiknek a foglalkoztatását teszi szükségessé az új fenntartó szervezetében. Jogviszonyom nem szűnt volna meg jogellenesen, ha a további foglalkoztatásomhoz a kormány megbízott hozzájárul.

A peres eljárás során nem nyert megállapítást az sem, hogy közhivatallal összefüggő okból, vagy a személyemben rejlő okokból (pl. rátermettség, képzettség, szakmai tudás hiánya, feladat ellátására való alkalmatlanság) került sor a közszolgálati jogviszonyom megszüntetésére. Alperesek a bíróság felhívására sem igazolták, hogy a jogviszonyom megszűnését követően az átvevő intézménynél felvettek-e jogtanácsost, jogászt, vagy kezelőt. A személyi anyagaim nem adtak indokot a jogviszony megszüntetésére, valamint annak ellenére, hogy az átvétel szempontjából a munkavállalók személyes meghallgatása is bírálati szempont volt, esetemben a döntésre személyes meghallgatásom nélkül került sor.

Fentiek alapján, a másodfokon eljáró bíróság helytállóan állapította meg, hogy az intézmények átadásával munkaköröm nem szűnt meg az I. rendű alperesnél, az, hogy a feladatok mértéke csökkent, nem adott alapot az átvételre való felajánlásomra, így az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes eljárása nem volt jogszerű.

Figyelemmel az Alkotmánybíróság által is kifejtettekre az I. rendű alperes azon érvelése, hogy a foglalkoztatottak nem munkakörük szerint kerültek át az intézményfenntartó központhoz, hanem az ellátott feladataik alapján, nem releváns. Nem helytálló továbbá, az I. rendű alperes azon érvelése sem, hogy a hivatkozott jogszabályhely arról sem rendelkezik, hogy milyen arányban kell ezeket a feladatokat végezni egy adott munkakör keretében, ha a foglalkoztatott ellátott akár egy ilyen feladatot, úgy az intézményfenntartó központ állományába kerül át, kivéve, ha ehhez a kijelölt szerve vezetője vagy a kormány megbízott nem járul hozzá.

A II. rendű alperes vonatkozásában a benyújtott felülvizsgálati kérelmemben és ellenkérelmemben a megsértett jogszabályhelyeket megjelöltem, ennek ellenére a Kúria a II. rendű alperessel szemben előterjesztett **felperesi kifogást érdemben nem vizsgálta** arra hivatkozással, hogy a II. rendű alperes jogsértésére vonatkozásában megsértett jogszabályhelyet nem jelöltem meg. **Ugyanakkor érdemi megállapítást tett** arra vonatkozóan, hogy megalapozatlanul állítottam, hogy a II. rendű alperes jogsértően járt el, amikor a foglalkoztatásomhoz nem járult hozzá, illetve, hogy a hozzájárulást a kormány megbízott a jogszabály által biztosított mérlegelési jogköre alapján jogszerűen tagadhatta meg.

A Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény fentiekben megjelölt rendelkezéseivel, sérti a jogállamiság követelményét (Alaptörvény B) cikke), az Alaptörvényben biztosított alapjogaimat, különösen az emberi méltósághoz (Alaptörvény II. cikk), a munkához (Alaptörvény XII. cikk), a közhivatal viseléséhez (Alaptörvény XXIII. cikk (8) bek.), a bírósághoz forduláshoz és a tisztességes bírósági eljáráshoz való (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.), valamint a jogorvoslathoz való (XXVIII. cikk (7) bek.) jogaimat az alábbiakban kifejtett indokok alapján. A döntés nem felel meg továbbá az Alaptörvény I. cikkében megfogalmazott, az alapvető jogok tiszteletben tartására és azok feltétlenül szükséges és az elérni kívánt céllal arányos korlátozására vonatkozó követelménynek.

A) Jogállamiság, jogbiztonság sérelme

A Kúria vitatott döntése, amelyben a munkáltató jogkör gyakorlójának a minden törvényi korlátozás nélküli, indokolatlan döntését jogszerűnek ítélte, amely szerint a jogviszonyom megszüntetésére az Alaptörvény és a törvény (MÖK tv.) rendeltetésével ellentétesen, a megszüntetésre okot adó konkrét indok és törvényi korlátozás nélkül, egyoldalúan, gyakorlatilag diszkrecionális jogkörben, szubjektív megítélés alapján

kerülhetett sor sérti az Alaptörvény B. cikkében szabályozott jogállamiságot, illetve az abból fakadó jogbiztonság követelményét.

Nem csupán az átadott intézményrendszer körében az átadott intézmények fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttam el; munkaköröm, feladataim az intézmény átadásával nem szűntek meg és a peres eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy az új fenntartó szervezetében a munkámra nincs szükség. A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében részletezem.

A Kúria – az elsőfokú és a másodfokú bíróság Alaptörvénnyel konform értelmezésével ellentétben – az I. rendű alperes eljárását jogszerűnek ítélte és a MÖK tv. vonatkozó rendelkezéseit alkalmazhatónak ítélte az esetben, amely munkáltatói intézkedés alapján **előre nem látható, kiszámíthatatlan anyagi és egzisztenciális helyzetbe kerültem, sérült a jogbiztonság követelménye.** A munkáltatói és azt „jóváhagyó” bírósági döntés nem felelnek meg a közigazgatás jogállamiságból fakadó törvény alá rendeltsége követelményének, a törvény a céljával és rendeltetésével ellentétesen került alkalmazásra, jogviszonyom megszüntetésére indokolatlanul került sor.

A jogállamisághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása. A jogviszony megszüntetése esetén az önkényes, indokolatlan munkáltatói jogviszony megszüntetés elleni védelem, az érdemi jogorvoslathoz való jogok olyan várománynak tekinthetők, amelyre közszolgálati jogviszonyuk keletkezésétől a köztisztviselők mindvégig joggal tarthattak igényt.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogállamiság egyik elemének tekinti a közigazgatás törvény alá rendeltségét, törvény határozza meg a munkáltatói döntés anyagi jogi kereteit. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közigazgatás törvény alá rendeltségének követelménye kiterjed a közigazgatási szervek minden olyan aktusára, amelyben a közigazgatás a címzettek alapjogait érintő döntést hoz, így az ügyemben hozott munkáltatói döntésre is.

B) Alapvető jogok védelme; szükségesség-arányosság követelménye

Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése az állam elsőrendű kötelezettségévé teszi az alapjogok tiszteletben tartását és védelmét. Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint „Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

A Kúria ítélete szükségtelenül és aránytalanul korlátozza az Alaptörvény XXIII. cikkének (8) bekezdése szerinti közhivatal viseléséhez való jogomat, sérti az Alaptörvény I. cikkének (1)-(3) bekezdését. Az alapjog korlátozását sem az intézmények átadás-átvétele, sem a feladatok ellátása, sem más alkotmányos érték védelme nem indokolta. A korlátozásra nem a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával került sor. A jogviszonyom megszüntetése törvényes indok nélkül, megalapozatlanul történt.

Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB határozatában rögzítette, hogy az alapjogoknak az intézményvédelmi oldala magában foglalja azt is, hogy az alapjogok érvényesülése érdekében az államnak az alapjogokat védelemben kell részesítenie saját intézményeivel, más személyekkel és szervezetekkel szemben is.

Az alapjogok korlátozása szükségességének és arányosságának megítélésére az alkotmánybíróági gyakorlatban kialakított teszt szerint az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el, és az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban áll egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan. [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint **az alapjog-korlátozásnak a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg:** ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül **az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák** (3/2015. (II. 2.) AB határozat).

A Kúria a vitatott döntésében nem végezte el az alapjog korlátozhatóságára vonatkozó alaptörvényi tesztet, nem indokolta meg, hogy **a közhivatal viseléséhez való jog ilyen mértékű korlátozása, miért indokolt szükségszerűen, a jog lényeges tartalmát nem tartotta tiszteletben,** a közhivatal viseléshez való jogot szükségtelenül és aránytalanul korlátozó, megszorító értelmezést alkalmazott, hiszen a munkaköröm, illetve jogtanácsosi és vagyonkezelési feladataim bizonyítottan fennmaradtak az I. rendű alperesnél, tehát munkaköröm megszűnésétől függetlenül, akár egyetlen MÖK tv. hatálya alá sorolható feladat esetén is felajánlhatónak tartott a jövőbeni munkáltató részére, a MÖK tv. céljával és az Alaptörvénnyel ellentétes döntést hozott.

A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt bírósághoz fordulás jogát is, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, a hatékony bírói jogvédelmet kiüresíti és szükségtelenül, aránytalanul korlátozza azzal, hogy érdemi elbírálást nem biztosított és az indokolatlan, törvényi korlátok figyelembevétele nélkül, a törvény céljával ellentétes, megalapozatlan és önkényes munkáltatói döntést jogszerűnek ítélte.

A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében, a közhivatal viseléséhez való jog sérelmére vonatkozó érvelésemet az indítvány E) pontjában, a bírósághoz fordulás jogát, a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog sérelmére vonatkozó érvelésemet az indítvány 2.b) F) pontjában részletezem.

C) Az emberi méltósághoz való jog sérelme

A köztisztviselői jogviszony indokolatlan, hatékony jogvédelem nélküli megszüntetése teret engedett az önkényes munkáltatói döntésnek, jogviszonyom megszüntetésére, arra okot adó jogszerű indok nélkül kerülhetett sor, kiszolgáltatott, évekre rendkívül kedvezőtlen anyagi és egzisztenciális helyzetbe hozott engem és a családomat, előre kiszámíthatatlan módon, amely sérti az Alaptörvény II. cikkében szabályozott emberi méltósághoz való jogomat (az egyéni autonómiát, az általános cselekvési szabadságot).

A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében részletezem.

A MÖK tv. rendelkezéseinek azon bírói értelmezése, amely szerint jogi korlátok nélkül, indokolatlanul kerülhetett sor a köztisztviselői jogviszonyom megszüntetésére, lehetőséget adott a közszolgálati jogviszony önkényes, a munkáltató szubjektív megítélésén alapuló megszüntetésére, amelynek következtében előre kiszámíthatatlan módon került veszélybe a saját és családom létfenntartása. A köztisztviselőnek ez a kiszolgáltatott helyzete, ellentétes az emberi méltósággal.

Közszolgálati jogviszonyom megszüntetésére két éves gyermekem otthoni gondozásának (GYES), a munkáltató által engedélyezett fizetés nélküli szabadság ideje alatt, az általános munkajogi szabályok szerint különösen védett időszakban (a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 90. § e) pontjában meghatározott felmentési védelem), váratlanul, egyik napról a másikra került sor, a pályafutásom szempontjából sorsdöntő személyes meghallgatásomat mellőzték, érdekérvényesítési lehetőségeim teljesen kizárták, amely körülmények lelkiileg is nagyon megviseltek.

Vagyoni károm, elmaradt jövedelmem – alperesek által sem vitatottan – 2012. január 1. és 2015. október 4. közötti időszakban 7.163.381 Ft összeget tett ki, a családnak ezen időszak alatt ennyivel kevesebb fedezete volt a megélhetési költségekre, amely jelentős életszínvonalbeli visszaesést jelentett éveken keresztül. Az első gyermek második életévének betöltését követően – erre irányuló törekvéseim ellenére – elhelyezkedni nem tudtam, második gyermekünket is a közszolgálati jogviszony megszűnése okozta bizonytalan anyagi és egzisztenciális helyzetben kényszerültünk vállalni, amely végig kísért a terhességem és két kis gyermekem nevelésének időszakát is. A második gyermekem kétéves korának betöltését követően a munkaviszony létesítésére több mint hét hónap elteltével került csak sor. A több éves jövedelem kiesés a család mindennapi megélhetését rendkívül kedvezőtlenül befolyásolta.

D) Munkához való jog sérelme

A Kúria döntése gyakorlatilag a köztisztviselői jogviszony indokolatlan, hatékony jogvédelem nélküli megszüntetésének engedett teret, jogviszonyom megszüntetésre okot adó jogszerű indok és törvényi korlátozás nélkül kerülhetett sor, a munkáltatói jogkör gyakorlójának szabad és korlátlan döntési jogkörében, amely sérti az Alaptörvény XII. cikkében rögzített munka és foglalkozás szabad megválasztásához való jogomat is.

A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében részletezem.

Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB határozatában kifejtette, hogy a munka az egyén létének, emberi autonómiájának anyagi forrása. Határozatlan időtartamú munkavégzésre irányuló jogviszonyok esetén a munkavállaló hosszú távon számít arra, hogy munkája gazdasági biztonságot biztosít maga és családja számára. Ugyanakkor a munkavégzésre irányuló jogviszonyok jellemzője, hogy aszimmetrikus jogviszonyok, amelyben a munkavállaló jogilag függő helyzetben van a munkáltatótól. E jogviszonyok törvényi szabályozásának a funkciója éppen azon garanciák megteremtése, amelyek biztosítják, hogy ez a függő helyzet a munkavállalói oldalon ne eredményezzen kiszolgáltatottságot. E garanciarendszer egyik eleme a jogviszony munkáltató által történő megszüntetésének azon törvényi szabályozása, amely védelmet nyújt a jogviszony indokolatlan, önkényes megszüntetése ellen.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes volt a tekintetben, hogy a közszolgálati jogviszonyok zárt rendszerében a felmentési okok és ebből következően a felmentés indokolási kötelezettségének törvényi szabályozását olyan garanciális kérdésnek tekintette,

amely alkotmányos jelentőséggel bír, amelynek szabályozása a munkához való joggal összefüggésben az állam intézményvédelmi kötelezettsége körébe tartozik. A közszolgálat zárt rendszerének törvényi szabályozása során a jogalkotó nem tekinthet el a stabilitás elvének érvényesítésétől. Nyilvánvalóan ezzel ellentétes, ha valamely közszolgálati jogviszonyt minden törvényi korlátozás nélkül – a munkáltatói jogkör gyakorlójának szabad és korlátlan döntési jogkörében – lehet megszüntetni.

E) Közhivatal viseléséhez való jog sérelme

A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében foglalt közhivatal viseléséhez való jogot is. A Kúria döntése és annak jogi indokai szerint a munkáltató korlátozás nélkül, egyoldalúan, diszkrecionális jogkörben, szubjektív megítélése alapján, önkényesen, a hatékony jogorvoslat kiüresítése mellett dönthetett a jogviszonyom megszüntetéséről.

Az államnak a közhivatal viseléséhez való joggal összefüggő intézményvédelmi kötelezettsége körébe tartozik, hogy a közhivatal viselőjének védelmet nyújtson a munkáltatói jogkör gyakorlójának a közszolgálati jogviszony megszűnését eredményező önkényes döntésével szemben. A törvényhozó kötelessége olyan garanciális szabályok megalkotása, amelyek biztosítékot nyújtanak arra, hogy a köztisztviselőket törvényes indokok nélkül, önkényesen ne lehessen hivataluktól megfosztani.

Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB határozatában rámutatott arra, hogy a törvényhozó döntési szabadsága nem terjed odáig, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójának szabad és korlátlan döntési jogkört adjon a közhivatali betöltő tisztviselő felmentésére.

Az Alkotmánybíróság a MÖK tv. vitatott rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét azért nem állapította meg, mert úgy ítélte meg, hogy a jogszabály rendelkezései alapján a köztisztviselő nem volt kitéve a munkáltató olyan mértékű önkényes és szubjektív megítélésének, mint a korábbi – céljukat és hatásukat tekintve – hasonlóságot mutató, Kjtjv. sérelmezett rendelkezései, amelyek lehetőséget adtak arra, hogy a munkáltató indokolás nélkül, önkényesen szüntethesse meg a köztisztviselők közszolgálati jogviszonyát.

Nem csupán az átadott intézményrendszer körében az átadott intézmények fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttam el; munkaköröm, feladataim az intézmény átadásával nem szűntek meg és a peres eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy az új fenntartó szervezetében a munkámra nincs szükség. A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében, az alapjogok védelmének kötelezettségét, a közhivatal viseléséhez való jog szükséges és arányos korlátozásának hiányára vonatkozó érveimet az indítvány 2.b) B) pontjában részletezem.

F) Bírósághoz fordulás jogának, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog sérelme

A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt bírósághoz fordulás jogát is, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, a hatékony bírói jogvédelmet kiüresíti és szükségtelenül, aránytalanul korlátozza azzal, hogy érdemi elbírálást nem biztosított és az indokolatlan, törvényi korlátok figyelembe vétele nélküli, a törvény céljával ellentétes, megalapozatlan és önkényes munkáltatói döntést jogszerűnek ítélte.

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében a jogorvoslathoz való alkotmányos alapjog a hatékony jogvédelem meglétének követelményét jelenti. [39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 272.; 21/1997. (III. 26.) AB határozat, ABH 1997, 103, 106.]

Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II. 18.) AB határozata szerint az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből vezette le az Alkotmánybíróság a hatékony bírói jogvédelem követelményét, nevezetesen azt, hogy a jogi szabályozásnak olyan jogi környezetet kell biztosítani, hogy a perbe vitt jogok a bíróság által érdemben elbírálhatók legyenek (39/1997. (VII. 1.) AB határozat). Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem csupán az a jogszabály lehet alkotmányellenes, amely kifejezetten kizárja a jogkérdésen túlmenő bírói felülvizsgálatot, vagy annak a közigazgatási mérlegeléssel szemben olyan kevés teret hagy, hogy az ügy megfelelő alkotmányos garanciák közötti érdemi elbírálásáról nem beszélhetünk, hanem az olyan jogszabály is, amely az igazgatásnak korlátlan mérlegelési jogot adván semmilyen jogszerűségi mércét nem tartalmaz a bírói döntés számára sem. (ABH 1997, 263, 272.)

Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a XXVIII. cikk (1) bekezdése miatt a MÖK tv. vitatott rendelkezéseinek alaptörvény-ellenessége nem állapítható meg, tehát fennáll a jogkérdésen túlmenő bírói felülvizsgálat lehetősége, bírói mérlegelésre van mód és megfelelő alkotmányos garanciák közötti érdemi elbírálás lehetséges, a bírói döntés számára a szükséges jogszerűségi mérce rendelkezésre áll. Az Alkotmánybíróság 3074/2013. (III. 14.) AB határozatában rögzítette, hogy a MÖK tv. határoz meg olyan törvényi feltételeket, amelyek alapján a közszolgálati jogviszony megszűnésének jogszerűsége vizsgálható a bíróság által, továbbá, hogy a bírói jogvédelemhez való jog érvényre juttatása alkotmányos követelményként támasztja a bírósággal szemben, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnésének jogszerűségi vizsgálata során ezeknek a törvényben szabályozott feltételeknek a meglétét érdemben vizsgálja.

A Kúria kizárólag a jogszabály szövegét vette alapul a döntésének meghozatala során, – az első- és a másodfokon eljáró bíróságokkal ellentétben – érdemben nem vizsgálta és a törvény célját és a bíróságok által lefolytatott bizonyítást, a feltárt tényeket figyelmen kívül hagyta, nevezetesen azokat a körülményeket, hogy munkaköröm és feladataim az I. rendű alperesnél nem szűntek meg, illetve, hogy a munkámra a II. rendű alperesnél is továbbra is szükség volt, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelését teljes körűen mellőzte, így az ügy érdemi elbírálásáról nem beszélhetünk. A Kúria az indokolás nélküli munkáltatói döntést az alapul fekvő tények figyelmen kívül hagyásával, a döntés konkrét indokainak ismerete nélkül fogadta el jogszerűnek. A munkaviszonyom megszűnését eredményező munkáltatói jogkör gyakorlása ellentétbe került a jog rendeltetésével, a jog által szolgálni hivatott céllal, valamint az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseivel, így a Kúria nem nyújtott valódi, hatékony jogvédelmet a munkáltató indokolatlan, önkényes döntésével szemben.

A munkáltató indokolatlan, önkényes és szubjektív megítélésére, döntésére vonatkozó további érveimet jelen alkotmányjogi panasz 2.b) pontjában kifejtett álláspontom körében részletezem.

A II. rendű alperes vonatkozásában a Kúria megállapította, hogy indokolatlanul állítottam a felülvizsgálati kérelmemben azt, hogy jogsértően járt el a II. rendű alperes, amikor foglalkoztatásomhoz nem járult hozzá. A Kúria kifejtett indokai szerint az ehhez szükséges hozzájárulást a kormány megbízott a jogszabály által biztosított mérlegelési jogköre alapján jogszerűen tagadhatta meg. A Kúria ezen érdemi megállapításait annak ellenére tette, hogy a II. rendű alperessel szemben előterjesztett felperesi kifogásomat érdemben nem vizsgálta arra hivatkozással, hogy a II. rendű alperes jogsértése vonatkozásában megsértett jogszabályhelyet nem jelöltem meg, a II. rendű alperes vonatkozásában a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Tehát a Kúria az ítélet meghozatala során érdemben döntött, érdemi

megállapításokat tett, de az általam felhozott kifogást érdemben nem vizsgálta. A benyújtott felülvizsgálati kérelmemben és ellenkérelemben a megsértett jogszabályhelyeket megjelöltem, II. rendű alperessel szemben az érveit kifejtettem, mindezek ellenére ezeket a Kúria nem vette figyelembe, ezáltal sérti a bírósághoz fordulás, a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogot, hatékony bírói jogvédelmet, érdemi elbírálást a Kúria nem biztosított.

A bíróságok kötelezettséges, hogy az eljárásuk során a felek bizonyítékaikat elő tudják terjeszteni és gyakorolhassák azon jogaikat, amelyek lehetővé teszik, hogy pártatlan és a jogszabályoknak megfelelő szakszerű döntés születessen az ügyükben. A Kúria a fenti jogokat nem biztosította számomra, ezzel megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogomat.

Az alapjogok védelmének kötelezettségét, a bírósághoz fordulás jogának, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak, a jogorvoslathoz való jognak a szükséges és arányos korlátozásának hiányára vonatkozó érveimet az indítvány 2.b) B) pontjában részletezem.

G) Az Alaptörvény 28. cikkének sérelme

A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény 28. cikkét is, mert a fent kifejtettek szerint a jogszabály szövegét nem annak céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte.

Az általam kifogásolt munkáltatói intézkedések nem a személyemben rejlő vagy a közhivatallal összefüggő okokat, nem a feladatok ellátását, a feladatellátás folyamatosságát és hatékonyságát vették alapul a jogviszonyom megszüntetésénél, erre vonatkozó tényállítást alperesek a peres eljárás során nem tettek. A per során megállapítást nyert, hogy munkaköröm, illetve feladataim az intézmények átadásával nem szűntek meg a megyei önkormányzat hivatalában, munkakörömről, feladataimra az új fenntartó szervezetében továbbra is szükség volt. Így álláspontom szerint – figyelemmel az Alkotmánybíróság 3074/2013. (III. 14.) AB határozatában kifejtettekre – a munkáltatói intézkedések, valamint a Kúria támadott ítélete a jogszabály céljával és az Alaptörvénnyel ellentétesek.

Összességében tehát, a Kúria az ítélet alapjául szolgáló jogszabályt annak céljával és az Alaptörvénnyel ellentétesen értelmezte – ellentétben az első fokú és a másodfokú bíróság Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezésével –, amellyel számomra súlyos és többszörös alapjogsérelmet okozott.

A fenti indokolásban részletezettek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltakat elbírálva állapítsa meg, hogy a Kúria ítélete az alkalmazott jogszabály céljával ellentétes és alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvényben biztosított alapjogaimat, így különösen az emberi méltósághoz, a munkához, a közhivatal viseléséhez, a bírósághoz forduláshoz és a tisztességes bírósági eljáráshoz való, valamint a jogorvoslathoz való jogaimat, a jogállamiság és jogbiztonság követelményét, nem felel meg továbbá az alapvető jogok tiszteletben tartására és azok feltétlenül szükséges és az elérni kívánt céllal arányos korlátozására vonatkozó követelménynek, azok az Alaptörvény és a MÖK tv. vonatkozó rendelkezéseinek téves értelmezésén alapulnak; és mindezekre tekintettel az alkotmányos alapjogoknak érvényt szerezve, semmisítse meg azt.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Mint indítványozó nyilatkozom, hogy jelen indítványom benyújtásával egyidejűleg kezdeményeztem az első fokon eljáró bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (4. számú melléklet)

Mint indítványozó nyilatkozom, hogy az indítványban szereplő személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.

c) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

- 1) Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.086/2018/13. számú ítélete
- 2) Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.1183/2014/21. számú ítélete
- 3) Budapest Környéki Törvényszék, 8.Mf.20.513/2017/7. számú ítélete
- 4) Nyilatkozat személyes adataim nyilvánosságra hozhatóságáról

Indítványozom továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 57. § (3) bekezdése alapján az alapüggyel kapcsolatos iratanyag megküldése céljából keresse meg az ügyben eljáró bíróságokat.

Kelt: Pécel, 2019. január 23.

